

Aan:
De Minister van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Van:
B. Ubink van der Spek
Hoofdstraat 38
986VJ Beerta

Betreft Reactie Internetconsultatie Wetsvoorstel Versterking

Datum 20-11-2019

Excellentie,

Alvorens inhoudelijk in te gaan op Uw Wetsvoorstel Versterking wijs ik U eerstens op het volgende.

Niet voor de eerste maal geeft U Groningen voor een consultatieronde inzake een wetsvoorstel een termijn van twee weken, terwijl de minimale termijn voor een reactie in deze vier weken zou moeten zijn en bij afwijking van dit minimum U een motivering hiervoor zou moeten geven.

De motivering voor de afwijking ontbreekt.

Afgezien daarvan getuigt deze gang van zaken ten opzichte van de Groningers inmiddels niet van behoorlijk bestuur. Evenmin zal deze bij kunnen dragen aan enig herstel van vertrouwen.

Ik geef U als "reminder" even een stukje tekst uit een Kamerbrief van 15 januari 2008:

In dit stadium adviseert de werkgroep, gelet op een goede balans tussen een adequate termijn voor reacties enerzijds en een beperkte verlenging van het wetgevingsproces anderzijds, om als minimumtermijn voor openbare internetconsultaties een termijn van vier weken te hanteren. Afwijking van de minimum-termijn voor internetconsultatie dient te worden gemotiveerd bij de aankondiging van de consultatie en in de toelichting bij de regeling. Op basis van de ervaringen in de pilotfase zal moeten worden nagegaan of deze minimumtermijn adequaat is.

Brief minister met het kabinetsstandpunt 'Openbare internetconsultatie bij departementale voorbereiding van wetgeving' - Rechtsstaat en Rechtsorde, 15 januari 2008, Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 29 279, nr. 62

U geeft in uw wetsvoorstel aan artikel 52g, lid 3 te willen afschaffen.

Dit artikel luidt:

Onze Minister neemt alle maatregelen die redelijkerwijs van hem gevergd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad.

In de Memorie van Toelichting Wet Minimalisering Gaswinning Groningen schreef U over de invoering van artikel 52:

Omdat met dit wetsvoorstel een winningsplicht wordt opgelegd aan de houder van de winningsvergunning Groningenveld wordt de algemene zorgplicht van artikel 33 vervangen door een daarbij passende zorgplicht. Tweede Kamer, vergaderjaar 2017–2018, 34 957, nr. 3

Artikel 33 Mijnbouwwet luidt:

“1 De houder van een vergunning als bedoeld in artikel 6 of 25, dan wel, ingeval de vergunning haar gelding heeft verloren, de laatste houder daarvan, neemt alle maatregelen die redelijkerwijs van hem geveerd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de met gebruikmaking van de vergunning verrichte activiteiten:

- a. nadelige gevolgen voor mens en milieu worden veroorzaakt,*
- b. schade door bodembeweging wordt veroorzaakt,*
- c. de veiligheid wordt geschaad, of*
- d. het belang van een planmatig beheer van voorkomens van delfstoffen of aardwarmte wordt geschaad.”*

De Memorie van Toelichting, Kamerstukken II, TK 1998/99 26 219, nr. 3, p. 63-64 (bij thans art. 33, voorheen art. 34), zegt: *“Voorgesteld wordt een algemene verplichting tot zorg en nazorg in de Mijnbouwwet op te nemen. De verplichting geldt in alle gevallen waarin een vergunning voor opsporing, winning of opslag is verleend. Gekozen is voor een algemeen geformuleerde bepaling die in werking vergelijkbaar is met artikel 1.1a van de Wet milieubeheer. Het artikel verplicht de vergunninghouder tot het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs van hem geveerd kunnen worden om bepaalde nadelige gevolgen of schade te voorkomen. De verplichting tot het nemen van maatregelen kan betekenen dat een handeling moet worden verricht, maar ook dat een handeling moet worden nagelaten.*

Het artikel kan ook in civiele zaken betekenis hebben. Bijvoorbeeld in een geval waarin door een particulier of door de overheid schade geleden wordt die is veroorzaakt door onzorgvuldig handelen van de vergunninghouder kan de in dit artikel opgenomen zorgplicht een actie uit onrechtmatige daad ondersteunen.

U verlegde de zorgplicht van NAM naar U zelf, de Minister, en terwijl U eigenlijk volledig verantwoordelijk bent voor de veiligheid én voor de winning schaft U nu dit artikel af, er van uitgaande dat de door U voorgestelde "preventieve maatregelen", zoals nu door U uitgewerkt inzake de vermindering van de gaswinning en inzake de versterking, adequaat en voldoende zullen zijn.

Daar zijn diverse kanttekeningen bij te zetten, waarover meer volgt.

Allereerst dient vooral benadrukt te worden dat U met de afschaffing van art. 52g, lid 3 de weg voor U zelf en uw opvolgers afsluit om in het kader van voortschrijdende wetenschappelijke inzichten eventuele nieuwe en andere preventieve maatregelen te kunnen implementeren. Hetgeen zou betekenen dat, zouden dergelijke ontwikkelingen zich voordoen, niet *alle* maatregelen om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad, genomen zouden hoeven te worden. In dit licht bezien is het beter het artikel juist niet af te schaffen.

U wenst dat echter met de nu genomen maatregelen mede te doen om eventuele onrechtmatigheid van besluiten uwerzijds te transformeren tot (volgens U) rechtmatige besluiten met alle mogelijke gevolgen van dien voor de civiele rechtskant van dit geheel. U schreef aan de Eerste Kamer in een Memorie van Antwoord niet voor niets al eerder op een Kamervraag:

Is de regering het met de leden van de PvdA-fractie eens dat een eenduidige toepassing van de veiligheidsnorm 1:100.000 noodzakelijk is om allerlei schadeclaims die zich richten op een onbepaalde bestuurlijke afweging van de Minister van EZK te voorkomen? Zo nee, waarom niet? Om te komen tot een zorgvuldige besluitvorming zal per geval moeten worden beoordeeld op welke wijze de veiligheidsnormen worden toegepast en dit zal ook behoorlijk moeten worden gemotiveerd. Uitgangspunt daarbij zal een eenduidige toepassing van de normen zijn, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn die een andere beoordeling vragen. Dit vloeit voort uit diverse algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het principe van zorgvuldigheid en de motiveringsplicht. Zorgvuldig gemotiveerde besluiten zullen daarmee in beginsel geen onbepaalde bestuurlijke afweging bevatten en geen grond bieden voor eventuele schadeclaims. Eerste Kamer, vergaderjaar 2018–2019, 34 957, E Blz. 32/44

Hoe dit zich moet verhouden tot artikel 6 EVRM over eerlijke rechtsgang, nadat de Raad van State U heeft terug gefloten over het afsluiten van de civiele rechtsgang op basis van de Grondwet, zal in deze in alle helderheid beschouwd dienen te worden. Met het nu ter consultatie voorgelegde Wetsvoorstel Versterking, waarin U lid 3 van artikel 52g weg wenst te halen, beïnvloedt U tussen

neus en lippen door die eerlijke rechtsgang en wel: impliciet. Evenmin goed voor vertrouwensherstel, maar afgezien daarvan eerder een zeer venijnige dan behoorlijke manier van besturen.

Echter, de maatregelen zoals nu voorgesteld vrijwaren Groningen niet van toekomstige aardbevingen, noch van schade en de noodzaak tot versterking. (Noch van alle tijdrovende rompslomp.) De veiligheid is nog lang niet geborgd met wat nu aan maatregelen voorligt. De versterking, in prioritering gebaseerd op het HRA-model, en de NPR, die ter toetsing zal moeten dienen, zijn beiden gebaseerd op lineaire analyse en op modellen, die mede in verband met de meetgegevens-kwestie nog geupdate zullen moeten worden. Maar zelfs dan valt te bezien of dat methodologisch gezien voldoende is.

Waarbij ik dan ook nog even de niet onbelangrijke kanttekening wil maken dat tot op heden slechts *Near Collapse* versterkt zal worden. (Dit terwijl uw voorganger en de voormalige NCG ook onderzoek lieten doen door NEN naar versterking op basis van *Damage Limitation*, een gegeven waarover we inmiddels geen mens meer horen! Hetgeen voornamelijk haar oorzaak zal hebben in het feit dat een dergelijke versterking al helemaal niet binnen de nog resterende OPEX paste.)

U heeft wederom een technocratisch bureaucratisch moloch weten te bedenken, dat snelheid van handelen inzake veiligheid in de weg zal staan.

Groningen is daar zeer van doordrongen.

Waarschuwingen uit het Noorden in deze mogen gerust veel serieuzer genomen worden dan tot op heden is gedaan.

Wanneer gaat eigenlijk tot uw Haagse domein doordringen dat het gerust zo zou kunnen zijn, dat het langdurig en consequent ontnemen van rust door de Staat een mensenrechtenkwestie is, waarbinnen ook vooral geestelijke overbelasting inmiddels een significante rol speelt, en U, terwijl U daar op basis van onderzoeksrapporten van de RUG vanaf weet, daar willens en wetens mee doorgaat?

3

Hoogachtend,

B. Ubink van der Spek

20-11-2019

Beerta

